

Venäläisen kansantietouden tutkimusta

OSKAR LOORITS *Der heilige Georg in der russischen Volksüberlieferung Estlands*. Berlin 1955. XIII, 144 s. — Osteuropa-Institut an der Freien Universität Berlin, Slavistische Veröffentlichungen, Band 7.

Yllä mainittu tutkimus on ilmestynyt oikeastaan jo toisena laitoksena, sillä ensimmäisen kerran se valmistui painosta kesällä 1941 neuvostovenäläisten miehittämässä Tartossa. Kuitenkaan kirja ei päässyt ilmestymään saksalaisten heti sen jälkeen valloitetua kaupungin. Tohtori Loorits on tallettamansa ainoan kappaleen pohjalla kirjoittanut teoksensa uudestaan. Siksi nyt vasta voidaan tutustua hänen takavuosina suorittamiinsa tutkimustöihin.

Teoksen julkaiseminen ei ole ollut aiheeton, pikemminkin välttämätön, sillä vaiherikkaan ajanjakson jälkeen näyttää olevan entistä vähäisempi mahdollisuus tutkia erään kauan säilyneen venäläisen kulttuuripiirin ainoalaatuisia erikoispiirteitä. Juuri tuo neljäsataa vuotta vanhan Petserin luostarin vaikutusalueen kansanperinne on Looritsin uudessa teoksessa tarkastelun kohteena. Eesti Rahva-

luule Arhiivin kokoelmiin kerättiin takavuosina myös Viron venäläisten kansantietoutta, ja Loorits, tämän laitoksen johtaja, on saattanut näihin keruutietoihin perustaa tutkimuksensa.

Tekijä luo valoa sekä korkeamman että alemman säätyluokan keskuudessa vallinneisiin uskomuksiin Pyhästä Yrjöstä, hevosten ja karjan suojeluspyhimyksestä, jolle omistetut perinteelliset juhlapäivät sisälsivät talonpoikaistraditiossa runsaat määrät uskomuksia ja tapoja. Yrjön päivänä vietettiin myös naisten kesken erityistä juhlaa, jonka Loorits on aikaisemmin kuvannut monografiassaan (ERA Toimetused 14/1940). Vanhojen uskomusten, tarinain ja laulujen elähyttämänä kirjoittaja piirtää yhtenäisen kuvan Viron venäläisten Yrjön päivän vietosta ja täydentää tietojamme Pyhän Yrjön perin laajalle levinneestä kultista. — Maininnan

ansaitsee niin ikään teoksen harvinaisen kuvitus.

Tohtori Looritsin rikkaassa ja monipuolisessa tieteellisessä tuotannossa tutkimus Pyhästä Yrjöstä muodostaa mielenkiintoisen lisän. Hän on silläkin pelastanut arvokasta sivistyshistoriallista tapa-aineistoa unhon häviämäs-

tä. Tähän voidaan katsoa läheisesti liittyvän viime vuonna FFC-sarjassa ilmestyneen »Der heilige Kassian und die Schaltjahrlegende». Oskar Loorits osoittaa olevansa oivallinen slaavilaisen — ennen kaikkea venäläisen — mytologian muinaismaailman tuntija.

S. HNEN